

Số:

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày tháng năm 2026

BÁO CÁO

**Về thực hiện hoạt động Bảo tồn và phát huy giá trị
di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ
trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025
(Thay cho Báo cáo số 9568/BC-SVHTT ngày 31/12/2025)**

Căn cứ Kế hoạch số 2720/KH-UBND ngày 05 tháng 8 năm 2022 của Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh (cũ) về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025;

Căn cứ Quyết định 2539/QĐ-UBND ngày 08 tháng 11 năm 2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương về việc phê duyệt Đề án “Bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử tỉnh Bình Dương đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”;

Căn cứ Quyết định số 3597/QĐ-UBND, ngày 18 tháng 12 năm 2018, Ủy ban nhân dân tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ) về việc phê duyệt Đề án bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu đến năm 2020, định hướng đến năm 2030;

Nhằm tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch, Đề án đến năm 2025 và đề ra phương hướng thực hiện đến năm 2030, Sở Văn hóa và Thể thao báo cáo công tác triển khai thực hiện như sau:

1. Tổng quan về hoạt động Đờn ca tài tử trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh

Trong những năm gần đây, sức ảnh hưởng của Đờn ca tài tử được mở rộng ra ở nhiều lĩnh vực, số lượng người chơi tài tử nhiều hơn và các hoạt động liên quan đến Đờn ca tài tử được tổ chức nhiều hơn, đặc biệt số lượng câu lạc bộ tăng nhanh sau khi được UNESCO ghi danh¹. Người thực hành và theo học Đờn ca tài tử chủ yếu là “con nhà nòi” và những người đam mê Đờn ca tài tử, độ tuổi tham gia ở tuổi trung niên là chính. Tuy việc thực hành Đờn ca tài tử trong cộng đồng có tăng về

¹ Năm 2011 Thành phố Hồ Chí Minh có 97 câu lạc bộ Đờn ca tài tử với tổng số thành viên là 1.133 người; đến năm 2019, Thành phố có 165 câu lạc bộ Đờn ca tài tử với 1.980 người biết đờn, biết ca tài tử; năm 2020 có 292 câu lạc bộ với tổng số thành viên là 3.071 người. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của dịch Covid-19 nên số lượng câu lạc bộ và nghệ nhân năm 2022 giảm về số người biết đờn, ca chỉ còn 1.190 người. Đến năm 2023, số lượng câu lạc bộ và số lượng người biết đờn, ca tài tử tăng không đáng kể với 229 câu lạc bộ và 1.226 người, trong đó có 04 Nghệ nhân Nhân dân, 14 Nghệ nhân ưu tú hoạt động trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử được Chủ tịch Nước phong tặng danh hiệu. Năm 2024, Thành phố có 186 câu lạc bộ đờn ca tài tử với số lượng người là 1.768 người, trong đó có 04 Nghệ nhân Nhân dân, 14 Nghệ nhân ưu tú hoạt động trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử.

số lượng nhưng chất lượng không cao, người biết ca bài bản tổ không nhiều mà chủ yếu là ca các bài vọng cổ và người đờn tài tử cũng bị giảm so với trước.

Sau hợp nhất, Thành phố Hồ Chí Minh có 282 câu lạc bộ đờn ca tài tử với 3.190 người, trong đó có 05 Nghệ nhân nhân dân, 26 Nghệ nhân ưu tú hoạt động trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử được Chủ tịch Nước phong tặng danh hiệu. Với sự phát triển mạnh mẽ của kinh tế thị trường và trước tác động của các luồng văn hóa ngoại lai, Đờn ca tài tử trong đời sống đương đại đã tự thích nghi và tạo cho mình thêm diện mạo mới khi xuất hiện trình diễn trên các không gian mạng, trong các điểm du lịch, trong các lễ hội, sự kiện của Thành phố, hay tại các khu dân cư, qua đó, giúp cho Đờn ca tài tử “sống” và đến gần hơn với công chúng. Đờn ca tài tử đã hòa nhập với đời sống đương đại đúng với tính chất dân dã, mộc mạc dễ đi vào lòng người để giữ vị trí của di sản trong đời sống văn hóa tinh thần của người dân.

2. Công tác triển khai

Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh (cũ) tại Kế hoạch số 2720/KH-UBND ngày 19 tháng 9 năm 2022, các sở, ngành, quận, huyện và thành phố Thủ Đức (cũ) đã chủ động căn cứ vào nhiệm vụ được giao tại Kế hoạch số 2720/KH-UBND để triển khai thực hiện. Về phía Sở Văn hóa và Thể thao đã ban hành Kế hoạch số 4680/KH-SVHTT ngày 19 tháng 10 năm 2022 để triển khai các nhiệm vụ được giao.

Tại tỉnh Bình Dương (cũ), sau khi Đề án “Bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử tỉnh Bình Dương đến năm 2025, định hướng đến năm 2030” được ban hành, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương tiếp tục ban hành Quyết định số 1301/QĐ-UBND ngày 02/6/2022 về việc thành lập Ban chỉ đạo Đề án, Quyết định số 1796/QĐ-UBND ngày 29/7/2022 về việc thành lập Ban kiểm kê nghệ thuật Đờn ca tài tử tỉnh Bình Dương để chỉ đạo, triển khai thực hiện Đề án.

Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ), thực hiện chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu tại Quyết định số 3597/QĐ-UBND ngày 18 tháng 12 năm 2018, Sở Văn hóa và Thể thao đã ban hành Kế hoạch số 15/KH-SVHTT ngày 27/1/2021, Kế hoạch số 174/KH-SVHTT ngày 25/12/2023 về việc triển khai Kế hoạch hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu trong các năm.

3. Kết quả thực hiện

3.1. Tổ chức nghiên cứu xây dựng đề cương và biên tập thành sách về quá trình hình thành và phát triển Đờn ca tài tử

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): năm 2021, Sở Văn hóa và Thể thao đã phối hợp với nhạc sỹ Kiều Tấn xuất bản sách “Tìm hiểu âm nhạc Tài tử và Cải lương, Vọng cổ - Ghita phím lõm”. Sách chuyên khảo “Tìm hiểu Âm nhạc Tài tử và Cải lương, Vọng cổ - Ghita phím lõm” đã khảo sát và luận bàn những vấn đề

liên quan đến kỹ thuật, phong cách thể hiện; những quy ước trong bài bản cũng như trong nghệ thuật diễn - tấu thể loại Đờn catàitử và âm nhạc trong Cải lương; lập luận và minh chứng về sự xuất hiện, hình thành, phát triển của điệu Vọng cổ, cây đàn ghita phím lõm, sự song hành của điệu hát và nhạc cụ này trong lịch sử hình thành và phát triển của Đờn ca tài tử và Cải lương.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ) : năm 2020, Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án bảo tồn và phát huy giá trị Nghệ thuật Đờn ca tài tử tỉnh Bình Dương đã tổ chức biên soạn Tổng tập Nghệ thuật Đờn ca tài tử tỉnh Bình Dương. Cuốn sách đã bước đầu phác thảo lịch sử hình thành và phát triển của Nghệ thuật Đờn ca tài tử tỉnh Bình Dương; thực trạng phát triển; giới thiệu các bài bản Tổ và các sáng tác tiêu biểu của Đờn ca tài tử Bình Dương; đánh giá những thành tựu, hạn chế và đề xuất những giải pháp nhằm bảo tồn, phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): đã tổ chức in ấn Tập bài ca dành cho người lớn và Tập bài ca dành cho thiếu nhi với chủ đề ca ngợi quê hương Bà Rịa – Vũng Tàu.

3.2. Tổ chức sưu tầm, tập hợp những di sản văn hóa vật thể và phi vật thể có liên quan đến nghệ thuật Đờn ca tài tử

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): năm 2023, Sở Văn hóa và Thể thao đã vận động được gia đình cố Nghệ nhân nhân dân Nguyễn Tấn Nhì trao tặng những tư liệu hiện vật về Đờn ca tài tử do Nghệ nhân nhân dân Nguyễn Tấn Nhì sưu tầm, sáng tác lúc sinh thời và năm 2024 đã vận động Nghệ nhân nhân dân Phạm Công Ty (Út Ty) trao tặng cây đờn cò mà nghệ nhân Út Ty sử dụng biểu diễn tại Baku khi Việt Nam đệ trình hồ sơ Đờn ca tài tử Nam bộ cho UNESCO và Bảo tàng Thành phố đã tiếp nhận.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): Bảo tàng tỉnh Bình Dương đã tổ chức vận động Nghệ nhân Ưu tú Nguyễn Văn Còn (nghệ danh Tư Còn) hiến tặng 3 hiện vật (01 Ghi –ta, 1 đàn Kim và 01 Song lang), nghệ nhân Huỳnh Văn Rô hiến tặng 22 hiện vật là các nhạc cụ trong dàn nhạc truyền thống Nam Bộ như: Đàn ghi – ta, đàn Kim, đàn Tì bà, đàn Nguyệt, Song lan, đàn Gáo, đàn Tranh...

3.3. Xây dựng, biên tập chương trình truyền hình và phát thanh về lịch sử phát triển Đờn ca tài tử tại Thành phố Hồ Chí Minh

* Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ)

- Trên sóng truyền hình, Đài Truyền hình Thành phố đã thực hiện các chương trình giới thiệu về Đờn ca tài tử, cụ thể:

Chương trình “Tài tử - Cải lương” phát sóng nhân dịp Tết Nguyên Đán. Chương trình tập hợp các tiết mục ca cổ chủ đề mùa xuân, đón chào năm mới mang phong cách trẻ trung, hiện đại.

Chương trình giao lưu Đờn ca tài tử với chủ đề “Hội ngộ đờn ca” hưởng ứng chào mừng 60 thí sinh tham gia cuộc thi “Chuông Vàng Vọng cổ” năm 2023. Chương trình quy tụ hơn 100 nghệ nhân, tài tử từ 08 Câu lạc bộ/Đội/Nhóm Đờn ca tài tử trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh và các chuyên gia, nghệ nhân tiêu biểu của loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử Thành phố Hồ Chí Minh tham gia². Chương trình được công chúng đánh giá cao về mục đích, ý nghĩa và chất lượng chuyên môn.

- Trên sóng phát thanh đã thực hiện các chương trình có liên quan đến việc bảo tồn và phát huy Đờn ca tài tử

Cuộc thi “Bông Lúa Vàng” – Tỏa sáng tài năng Cải lương: 32 năm phát sóng (từ năm 1993) đã trở thành bộ phận nghệ nghiệp cho nhiều thế hệ nghệ sĩ, nghệ nhân, bảo tồn và phát triển bộ môn nghệ thuật Đờn ca tài tử, góp phần quan trọng để Đờn ca tài tử Nam bộ được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Năm 2023, giải thưởng ghi dấu ấn 30 năm tổ chức giải và nhân dịp kỷ niệm 10 năm Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Cột mốc 30 năm tạo bước chuyển mạnh mẽ vào năm 2024, giải thưởng có thêm 1 địa điểm sơ tuyển tại miền Đông Nam Bộ, góp phần tạo điều kiện thuận lợi hơn cho các thí sinh toàn quốc tham gia ứng tuyển.

*** Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ)**

- Trên sóng phát thanh: đã thông tin, tuyên truyền về Đờn ca tài tử trong các chương trình, bản tin thời sự và các chuyên mục như: “Phát thanh tổng hợp”, “Đón ánh mặt trời cùng FM 92Mhz”, “Vấn đề bạn quan tâm”, “Tiếp chuyện bạn nghe đài”, “Ý kiến cử tri”, “Thông tin văn bản pháp luật”, “Hoa trên đá”....

- Trên sóng truyền hình: trong các chương trình, bản tin thời sự và lồng ghép trong chuyên mục “Đời sống văn hóa và gia đình”, “Chuyện học đường”, “Văn học và nghệ thuật”... để đưa tin và tuyên truyền sâu rộng về các kỳ hội diễn, các buổi sinh hoạt, giao lưu của các câu lạc bộ Đờn ca tài tử. Trong giai đoạn tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp, Trung tâm Văn hóa tỉnh đã tổ chức 06 chương trình sinh hoạt, giao lưu Đờn ca tài tử bằng hình thức trực tuyến, phát trực tiếp trên Facebook và kênh Youtube “Yêu đờn ca quý tài tử” thu hút khán giả xem, cổ vũ.

*** Tại tỉnh Bình Dương (cũ)**

- Trên sóng truyền hình: Đài phát thanh và truyền hình tỉnh Bình Dương đã xây dựng nhiều chương trình truyền hình định kỳ, trong đó có chương trình Ca cổ vào chủ nhật hàng tuần.

- Trên sóng phát thanh: huyện Dầu Tiếng thực hiện nhiều chương trình tuyên truyền về Đờn ca tài tử trên sóng phát thanh của huyện.

² Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Quận 6, Cội Xưa, Gia Định, Khu du lịch Bình Quới, Tiền sĩ Mai Mỹ Duyên, Thạc sĩ Phan Nhứt Dũng, NNND Thanh Tuyết, NNƯT Minh Đức, NNƯT Phương Hậu, NNƯT thanh Mai, NNƯT Xuân Đào, NNƯT Cẩm Thủy,...

3.4. Xây dựng giáo trình, giáo án, đội ngũ giáo viên để giảng dạy Đờn ca tài tử cho học sinh

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): Sở Giáo dục và Đào tạo đã tổ chức bồi dưỡng kiến thức về nghệ thuật truyền thống cho đội ngũ giáo viên âm nhạc, giáo viên phụ trách phong trào văn hóa – nghệ thuật trong trường học năm 2020-2021. Trong kế hoạch bộ môn Nghệ thuật hàng năm, Sở Giáo dục và Đào tạo đã có định hướng chỉ đạo các cơ sở giáo dục thực hiện đẩy mạnh lồng ghép loại hình Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào trong giờ học Âm nhạc theo chương trình giáo dục phổ thông hiện hành và tổ chức các chuyên đề về tìm hiểu và giao lưu với các nghệ nhân để học sinh có sự trải nghiệm về loại hình nghệ thuật này. Việc lồng ghép đưa loại hình Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào trong giờ học giúp học sinh được tiếp cận Đờn ca tài tử qua các phương pháp thính thị, trực quan và sử dụng nhạc cụ gõ theo chương trình môn Âm nhạc của chương trình giáo dục phổ thông hiện hành và thực hành các bài hát dân ca cải biên.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức tập huấn về Đờn ca tài tử cho đội ngũ giáo viên giảng dạy môn âm nhạc của 280 trường tiểu học, 182 trường trung học cơ sở trong toàn tỉnh.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): Trường Trung cấp Mỹ thuật và Văn hóa phối hợp với Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Dương tổ chức “Tập huấn truyền dạy Đờn ca tài tử, bồi dưỡng kỹ năng vũ đạo sân khấu cải lương” 1 lớp/ 1 năm.

3.5. Xây dựng chính sách đầu tư và phát triển các câu lạc bộ, đội, nhóm Đờn ca tài tử

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): Ủy ban nhân dân một số quận, huyện³ (cũ) đã chỉ đạo Trung tâm văn hóa⁴ hỗ trợ địa điểm cho câu lạc bộ sinh hoạt và chi phí tham dự các hội thi, liên hoan và tạo điều kiện cho câu lạc bộ trình diễn trong các sự kiện chính trị văn hóa của địa phương.

³ Quận 5, Quận 6, quận Bình Thạnh, quận Tân Bình, huyện Củ Chi.

⁴ Trung tâm Văn hóa – Thể thao Quận 11 hỗ trợ địa điểm, âm thanh, ánh sáng, bàn ghế cho câu lạc bộ sinh hoạt. Trung tâm Văn hóa Hòa Bình hỗ trợ kinh phí công diễn và bồi dưỡng hàng quý cho ban chủ nhiệm câu lạc bộ 300.000 đồng/quý. Trung tâm Văn hóa quận Phú Nhuận hỗ trợ cho câu lạc bộ của Trung tâm Văn hóa quận với số tiền 2.400.000 đồng/năm.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): các phường, xã đã hỗ trợ, giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho các câu lạc bộ Đờn ca tài tử hoạt động và cử thành viên tham gia các hội liên hoan, hội diễn các cấp⁵.

3.6. Xây dựng chính sách phát triển tài năng để đào tạo, bồi dưỡng

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): thời gian qua, công tác truyền dạy, đào tạo, bồi dưỡng Đờn ca tài tử được thực hiện thông qua các chương trình, kế hoạch, đề án của Thành phố như Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, Đề án phát triển chiến lược ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh do Sở Văn hóa và Thể thao phối hợp với các trường học, quận, huyện (cũ) thực hiện. Bên cạnh đó, hoạt động truyền dạy, đào tạo, bồi dưỡng tài năng Đờn ca tài tử còn được chủ nhiệm câu lạc bộ và các thành viên tại các Trung tâm Văn hóa thực hiện. Ngoài các lớp truyền dạy, bồi dưỡng do Sở Văn hóa và Thể thao và Trung tâm Văn hóa quận, huyện (cũ) thực hiện, còn có các lò dạy đờn ca tại gia của các nghệ nhân⁶ nhằm bồi dưỡng năng khiếu cho các tài năng trẻ, các hạt giống tài tử. Hiện tại, Sở Văn hóa và Thể thao đang phối hợp với các cơ quan, đơn vị để tham mưu Đề án “Nâng cao chất lượng, phát hiện bồi dưỡng năng khiếu, nhân tài lĩnh vực văn hóa nghệ thuật, thể dục thể thao Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030” trong đó có đào tạo, bồi dưỡng tài năng lĩnh vực Đờn ca tài tử.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): đã tổ chức thành công 05 lớp đào tạo, bồi dưỡng Nghệ thuật Đờn ca tài tử (lớp trình diễn, lớp nhạc cụ) theo hình thức trực tuyến và trực tiếp, với tổng số hơn 500 học viên tham dự lớp học.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): Huyện Phú Giáo tổ chức được 04 lớp truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong cộng đồng, thu hút hơn 100 học viên tham gia. Ngoài ra, một số nghệ nhân⁷ trên địa bàn tỉnh cũng tự mở lớp truyền dạy Đờn ca tài tử tại nhà hoặc tại câu lạc bộ Đờn ca tài tử.

3.7. Tổ chức Hội thảo khoa học về Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): ngày 08 tháng 12 năm 2023, Sở Văn hóa và Thể thao đã tổ chức Hội thảo khoa học “Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử tại Thành phố Hồ Chí Minh” với sự tham dự của

⁵ Trong những năm qua, huyện Bắc Tân Uyên hỗ trợ kinh phí hoạt động thường xuyên, tham gia hội thi hội diễn cho 11 câu lạc bộ Đờn ca tài tử (5.000.000 đ/câu lạc bộ), đang lập thủ tục mua sắm nhạc cụ truyền thống cho 03 câu lạc bộ Đờn ca tài tử với tổng kinh phí 33.000.000 đ/bộ. Thành phố Bến Cát đầu tư trang bị âm thanh cho 02 câu lạc bộ Đờn ca tài tử với tổng số tiền 98.000.000 đ, gồm có dàn âm thanh, micro, đàn kim, đàn nhị, đàn ghita thùng cổ nhạc, đàn ghita điện cổ nhạc. Huyện Dầu Tiếng hỗ trợ kinh phí sinh hoạt thường xuyên cho câu lạc bộ Đờn ca tài tử của huyện 3.000.000 đ/diem/tháng. Thành phố Thuận An đã hỗ trợ kinh phí hoạt động thường xuyên cho các câu lạc bộ với số tiền 110.000.000 đồng (11 câu lạc bộ x 5.000.000 đồng/câu lạc bộ/năm x 2 năm = 110.000.000 đồng); hỗ trợ kinh phí tham gia hội thi, hội diễn, giao lưu: 120.000.000 đồng (60.000.000 đồng/năm x 2 năm = 120.000.000 đồng); trang bị nhạc cụ truyền thống: Trang bị 16 cây đàn guitar phím lõm và 2 dàn âm thanh nhỏ cho các CLB đờn ca tài tử sinh hoạt với số tiền 200.000.000 đồng; hỗ trợ nghệ nhân có hoàn cảnh khó khăn: 6.000.000 đồng (3.000.000 đồng/ năm x 2 năm = 6.000.000 đồng); hỗ trợ tuyên truyền, quảng bá nghệ thuật Đờn ca tài tử trên Đài truyền thanh: 40.000.000 đồng (20.000.000 đồng/năm x 2 năm = 40.000.000 đồng).

⁶ Út Ty, Trường Giang, Hoàng Tấn, Nhứt Dũng - Kim Loan, Minh Đức, Thanh Tuyết, Phương Hậu.

⁷ Nghệ nhân Vũ Thanh, Kim Yển (Dĩ An), Nghệ nhân ưu tú Văn Sáng (Thuận An), Nghệ nhân nhân dân Thu Hồng (Thủ Dầu Một), nghệ nhân Phương Trinh (Bến Cát), nghệ nhân Ngô Thới Thuận (Tân Uyên)...

gần 200 đại biểu (gồm các cơ quan quản lý, nhà nghiên cứu, các nghệ nhân, các cơ quan quản lý văn hóa của tỉnh, thành trong danh sách được ghi danh). Nội dung Hội thảo tập trung vào các vấn đề được quan tâm hiện nay như bài bản đòn ca tài tử, câu lạc bộ đòn ca tài tử, vấn đề truyền dạy và đào tạo trong đội ngũ đòn ca tài tử hiện nay, đòn ca tài tử gắn với phát triển du lịch, bảo tàng với đòn ca tài tử, đưa đòn ca tài tử vào dạy trong trường học; từ đó đề xuất các giải pháp cho hoạt động bảo tồn và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn Thành phố trong thời gian tới.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): năm 2018, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với trường Đại học Trà Vinh tổ chức thực hiện đề tài khoa học cấp tỉnh “Bảo tồn và phát huy bền vững nghệ thuật Đờn ca tài tử ở Bình Dương”, tổ chức Hội thảo khoa học “Đờn ca tài tử Bình Dương viên ngọc sáng của âm nhạc cổ truyền Nam Bộ”.

3.8. Xây dựng đề án phát triển một số điểm trình diễn di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử để phục vụ khách du lịch

Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): thời gian qua, Sở Văn hóa và Thể thao đã xây dựng dự thảo đề án trình diễn Đờn ca tài tử tại Trung tâm Văn hóa và Triển lãm Thành phố và tại một số huyện của Thành phố Hồ Chí Minh (cũ) để phục vụ khách du lịch. Tuy nhiên, việc lựa chọn địa điểm và cách thức xây dựng Đờn ca tài tử thành sản phẩm du lịch độc đáo thu hút du khách cần phải nghiên cứu thêm. Về phía quận, huyện, Ủy ban nhân dân Quận 6 (cũ) đã xây dựng điểm trình diễn Đờn ca tài tử kết hợp với phát triển du lịch như chương trình Đờn ca tài tử tại điểm du lịch Chợ Bình Tây, chương trình giao lưu Đờn ca tài tử tại Cà phê Nhà Cổ - Dáng Xưa Quận 6.

3.9. Nghiên cứu và hỗ trợ xây dựng phòng trưng bày/nhà trưng bày/bảo tàng tư nhân về di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ

Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): Sở Văn hóa và Thể thao đã vận động được Nghệ nhân ưu tú Lê Hoàng Tấn phối hợp với Bảo tàng Thành phố thực hiện phòng trưng bày tư nhân giới thiệu về Đờn ca tài tử tại gia đình của Nghệ nhân ưu tú Lê Hoàng Tấn tại địa chỉ số 43 Bùi Điền, Quận 8. Phòng trưng bày giới thiệu về các tư liệu, hiện vật, băng hình liên quan đến Đờn ca tài tử do Nghệ nhân ưu tú Lê Hoàng Tấn sưu tầm được từ các nghệ nhân nổi tiếng trong lĩnh vực Đờn ca tài tử như Nghệ nhân dân gian Bạch Huệ, Nghệ nhân ưu tú Huỳnh Tuấn, Nghệ sỹ ưu tú Ba Tu, ... và đã hoàn thành trong dịp sự kiện chào mừng 10 năm UNESCO ghi danh Đờn ca tài tử là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

3.10. Tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu Nghệ thuật Đờn ca tài tử

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): Đài Phát thanh và Truyền hình Thành phố đã thực hiện tuyên truyền sự kiện kỷ niệm 10 năm Đờn ca tài tử Nam bộ được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Các chương trình tuyên truyền, giới thiệu về Đờn ca tài tử được phát sóng trong chương

trình Tạp chí Văn nghệ trên kênh HTV9. Trên làn sóng phát thanh, đã thực hiện vệt chương trình: *Đờn ca tài tử, Ca nhạc tài tử cải lương, sân khấu truyền thanh, Sắc màu Sân khấu, Sân diễn đời và nghề*... giới thiệu các bài bản tài tử - cải lương, hòa tấu nhạc tài tử với nhiều nội dung phong phú: ca ngợi Đảng, Bác Hồ, truyền thống lịch sử hào hùng của dân tộc, xây dựng nông thôn mới.... Bên cạnh đó, còn thực hiện dạy ca tài tử trong chương trình “*Thanh âm dân tộc*”; phổ biến kiến thức Đờn ca tài tử trong chương trình báo chí “*Câu lạc bộ tài tử cải lương*”.

Sở Văn hóa và Thể thao cũng thực hiện trưng bày 115 tư liệu, hiện vật hình ảnh về Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong Hội thảo về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử năm 2023; Thực hiện chương trình nghệ thuật Di sản tỏa sáng nhân kỷ niệm 10 năm UNESCO ghi danh Đờn ca tài tử vào Danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; Lồng ghép giới thiệu về nghệ thuật Đờn ca tài tử trong Triển lãm “*Không gian di sản văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh*” trong chương trình “*Ngày hội di sản văn hóa 2023*” tại Bảo tàng Tỉnh Gia Lai (cũ); Trưng bày nhạc cụ kết hợp với không gian biểu diễn Đờn ca tài tử trong trưng bày chuyên đề “*Thành phố Hồ Chí Minh – Những chặng đường lịch sử*” trong khuôn khổ Tuần lễ “*Khỏe để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*” hưởng ứng Cuộc vận động “*Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại*” năm 2024 tại phố đi bộ Nguyễn Huệ; Tổ chức sinh hoạt chuyên đề “*Từ Đờn ca tài tử đến nghệ thuật sân khấu cải lương*”.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): Sở Văn hóa và Thể thao tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu đã thực hiện thiết kế maket, banner, pano tuyên truyền về Nghệ thuật Đờn ca tài tử tại các địa điểm biểu diễn, sân khấu hội thi Đờn ca tài tử của tỉnh và tại các trục đường chính trên địa bàn tỉnh.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): các huyện, thị xã, thành phố đã thực hiện tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, mạng xã hội, tổ chức triển lãm lưu động với nhiều nội dung và hình thức đa dạng.

3.11. Hoạt động sáng tác

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): năm 2024, Sở Văn hóa và Thể thao đã tổ chức Trại Sáng tác Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ Thành phố Hồ Chí Minh nhằm mục đích tôn vinh, bảo tồn và phát huy giá trị quý báu của Đờn ca tài tử và còn hàm ý mong muốn gây dựng phong trào sáng tác lời mới các làn điệu tài tử ở Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng căn cơ, hiệu quả và chất lượng. Trại sáng tác được sự hưởng ứng nhiệt tình của các nhà chuyên môn uy tín, những người có thâm niên, am hiểu và có những tác phẩm hay trong lĩnh vực sáng tác Đờn ca tài tử và Vọng cổ.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): đã tổ chức thành công 02 hội thi Sáng tác lời mới cho 20 bản tổ của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ với 207 tác phẩm dự thi của 39 tác giả đến từ các tỉnh Cà Mau, Hậu Giang, Cần Thơ, Bạc Liêu, Bến Tre, Bình Dương, Đồng Nai, Bà Rịa – Vũng Tàu.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): hàng năm, Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh tổ chức cuộc thi sáng tác với chủ đề "Đất và Người Bình Dương" gồm có các thể loại văn xuôi, thơ, âm nhạc và sân khấu - trong đó có loại hình âm nhạc Đờn ca tài tử; Thành phố Thủ Dầu Một tổ chức 01 cuộc thi sáng tác về chủ đề "Ca khúc Tân nhạc – Cổ nhạc - Tác phẩm Văn học" viết về thành phố Thủ Dầu Một - trong đó có các bài bản Đờn ca tài tử.

3.12. Hoạt động giao lưu, trình diễn

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): với mục đích quảng bá, giới thiệu Đờn ca Tài tử Nam Bộ cho công chúng và du khách, Sở Văn hóa và Thể thao đã tổ chức và hoàn thành trên dưới 80 suất diễn giới thiệu, quảng bá Nghệ thuật Đờn ca Tài tử Nam Bộ trong khuôn khổ hoạt động kỷ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện lịch sử, chính trị quan trọng năm 2023 và 2024 tại Thành phố Hồ Chí Minh như: Chợ Hoa xuân "Trên bến dưới thuyền"; Lễ hội Tết Nguyên Đán và chuỗi sự kiện Mừng Đảng - Mừng Xuân; Lễ hội Sông nước Thành phố Hồ Chí Minh; Lễ hội Nghinh Ông Cầu Giời; tham gia Giao lưu Đờn ca tài tử Nam Bộ tỉnh Long An mở rộng năm 2024 nhân Lễ hũy kỵ Nghệ nhân - Nhạc sư Nguyễn Quang Đại; Giao lưu Đờn ca Tài tử Nam Bộ Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh, thành vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): tổ chức thành công 05 chương trình "Trình diễn Đờn ca tài tử phục vụ Nhân dân trong tỉnh" tại Trường THCS Minh Đạm huyện Đất Đỏ và Trung tâm Văn hóa – Nghệ thuật tỉnh; chương trình "Giao lưu các câu lạc bộ trong tỉnh" bằng hình thức trực tuyến, phát trực tiếp trên Facebook và kênh Youtube "Yêu đờn ca quý tài tử".

3.13. Hoạt động tham gia và tổ chức Liên hoan

- Tại Thành phố Hồ Chí Minh (cũ): năm 2023, Sở Văn hóa và Thể thao đã tổ chức thành công Liên hoan Đờn ca Tài tử Nam Bộ Thành phố Hồ Chí Minh giải "Hoa Sen Vàng" lần thứ VI với sự tham gia của 22 đội văn nghệ khối phong trào thuộc Thành phố Thủ Đức và các quận/huyện (cũ) tham gia tranh tài và 100 tiết mục của thí sinh tự do. Đây là sự kiện văn hóa vô cùng ý nghĩa, được diễn ra định kỳ 2 năm/1 lần, nhằm góp phần bảo tồn, phát huy và tạo điều kiện lan tỏa sâu rộng giá trị độc đáo của di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử. Ngoài ra, Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh còn tham gia Liên hoan Đờn ca tài tử quốc gia lần thứ III - Thành phố Cần Thơ năm 2022 và Chương trình Không gian Nghệ thuật Đờn ca tài tử với chủ đề: "Tinh hoa đất phương Nam". Kết quả, Đoàn nghệ thuật Đờn ca tài tử Thành phố Hồ Chí Minh vinh dự đạt được Huy chương vàng Giải chương trình Hội thi Nghệ thuật Đờn ca tài tử; Huy chương vàng Trưng bày và trình diễn Không gian Đờn ca tài tử; 03 Huy chương vàng, 02 Huy chương bạc Giải tiết mục trong chương trình Hội thi nghệ thuật Đờn ca tài tử; ngoài ra, còn được Giấy khen Tài tử nhỏ tuổi nhất Liên hoan cho em Đào Minh Triết.

- Tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ): tổ chức 02 Liên hoan: Liên hoan Đờn ca tài tử cấp tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu năm 2021 và năm 2022; 03 Hội thi Đờn ca tài tử

tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu: Hội thi Đờn ca tài tử tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu lần thứ X-XII. Tham gia Ngày Hội “Sắc màu Miền Đông” tại tỉnh Ninh Thuận – Năm 2018 và Liên hoan nghệ thuật Đờn ca tài tử và Không gian Đờn ca tài tử Quốc gia, lần thứ III năm 2022 tại thành phố Cần Thơ.

- Tại tỉnh Bình Dương (cũ): Hàng năm, tỉnh Bình Dương định kỳ tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử các cấp (2 năm/lần đối với cấp tỉnh, 1 năm/lần đối với cấp huyện), tham gia Không gian Đờn ca tài tử trong khuôn khổ Liên hoan Đờn ca tài tử Quốc gia lần thứ III năm 2022 tại Cần Thơ. Kết quả, Đoàn Bình Dương đạt Huy chương Vàng chương trình Đờn ca tài tử và Huy chương Bạc triển lãm không gian Đờn ca tài tử. Ngoài ra, tỉnh còn tổ chức giao lưu Đờn ca tài tử tại Lễ hội Mùa trái chín tỉnh Bình Dương năm 2024 và giao lưu Đờn ca tài tử tỉnh Long An mở rộng lần thứ 29 - năm 2025 tại Đình Vạn Phước, xã Mỹ Lệ, huyện Cần Đức, tỉnh Long An.

3.14. Hoạt động khen thưởng

- Năm 2022: Ủy ban nhân dân Thành phố tặng Bằng khen cho Trung tâm Văn hóa Thành phố đã đạt thành tích cao tại Liên hoan Đờn ca tài tử quốc gia lần thứ III - Cần Thơ năm 2022.

- Năm 2023: Ủy ban nhân dân Thành phố tặng Bằng khen đối với các cá nhân có thành tích đóng góp trong hoạt động Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2013 - 2023 nhân kỷ niệm 10 năm Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ được ghi danh là Di sản Văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại (05/12/2013 - 05/12/2023).

4. Đánh giá

4.1. Thuận lợi

- Lãnh đạo Thành phố Hồ Chí Minh (cũ), tỉnh Bình Dương (cũ), tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ) luôn quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi cho Sở Văn hóa và Thể thao duy trì thực hiện thường xuyên chương trình Nghệ thuật Đờn ca tài tử cũng như hoạt động sáng tác lời mới cho các bài bản Đờn ca tài tử.

- Các sở, ngành, quận, huyện và thành phố trực thuộc Thành phố Hồ Chí Minh (cũ), tỉnh Bình Dương (cũ), tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (cũ) đã chủ động triển khai thực hiện các nhiệm vụ do cấp có thẩm quyền giao.

- Sự tham gia nhiệt tình của các nghệ nhân Đờn ca tài tử trong việc phối hợp với các cơ quan thực hiện các hoạt động truyền dạy, giới thiệu về Đờn ca tài tử đến với công chúng yêu thích nghệ thuật truyền thống.

- Các hoạt động tuyên truyền, quảng bá về Đờn ca tài tử trong cộng đồng được quan tâm.

4.2. Khó khăn

Bên cạnh những thuận lợi góp phần tạo nên hình ảnh, khẳng định sức sống của Đờn ca tài tử trong đời sống tinh thần của người dân Thành phố thì hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử còn gặp một số khó khăn chung sau:

Thứ nhất, nguồn ngân sách Nhà nước hỗ trợ đầu tư cho hoạt động bảo vệ và phát huy đối với di sản văn hóa phi vật thể nói chung và Nghệ thuật Đờn ca tài tử nói riêng còn hạn chế, do đó chưa tạo được nhiều hoạt động, chương trình có qui mô lớn, kinh phí hỗ trợ cho câu lạc bộ hoạt động chưa có nên ảnh hưởng đến chất lượng hoạt động của câu lạc bộ. Bên cạnh đó, do các hình thức biểu diễn còn đơn điệu, cộng với loại hình này ít thu hút người nghe, đặc biệt là giới trẻ đối với loại hình nghệ thuật truyền thống nên việc vận động kinh phí xã hội hóa tài trợ cho hoạt động bảo vệ và phát huy Nghệ thuật Đờn ca tài tử gặp khó khăn.

Thứ hai, do nghệ nhân không sống được bằng nghề hát, đờn tài tử nên việc thu hút người theo học để tạo nguồn kế thừa, duy trì thực hành một cách bài bản trong tương lai gặp khó khăn, nhất là đối với một số loại đàn khó như đàn cò, đàn kìm hiện rất ít người theo học, từ đó dẫn đến thiếu lực lượng đàn tài tử nên một số câu lạc bộ phải thuê thầy đàn từ nơi khác.

Thứ ba, chưa có không gian trình diễn đúng với tính chất đa dạng, phong phú và độc đáo của Đờn ca tài tử để qua đó vừa bảo tồn di sản vừa góp phần gắn kết phát triển du lịch.

Thứ tư, chính sách hỗ trợ cho nghệ nhân, người thực hành đờn ca tài tử và câu lạc bộ thời gian quan chưa có; chính sách dành cho nghệ nhân được Nhà nước phong tặng danh hiệu có hoàn cảnh khó khăn còn bất cập, chưa sát thực tiễn.

5. Nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm giai đoạn 2026-2030

5.1. Nhiệm vụ

- Tăng cường công tác số hóa di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử. Ứng dụng công nghệ, kỹ thuật hiện đại để lưu trữ và quảng bá Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố. Phấn đấu đến năm 2030, số hóa 100% tư liệu, tài liệu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố.

- Đẩy mạnh hoạt động truyền thông quảng bá trên các nền tảng số và đa dạng hình thức truyền truyền. Tăng cường hoạt động giao lưu, giới thiệu Nghệ thuật Đờn ca tài tử với các tỉnh, thành và quốc tế. Định kỳ hàng tháng tổ chức 01 buổi trình diễn Đờn ca tài tử trên phố đi bộ Nguyễn Huệ, phố Bùi Viện, công viên bờ sông Sài Gòn. Phấn đấu hàng năm xuất bản, phát hành ít nhất 02 ấn phẩm hoặc chương trình nghệ thuật giới thiệu về di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đẩy mạnh và nâng chất hoạt động truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong cộng đồng, chú trọng đào tạo các tài năng trẻ triển vọng. Hàng năm thực hiện

hợp tác đào tạo, bồi dưỡng cho 20 nghệ nhân trẻ; phấn đấu đến năm 2030, 50% các trường học đưa Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào trong chương trình ngoại khóa bắt buộc; có chính sách khuyến khích học sinh theo học Đờn ca tài tử, đặc biệt là học các loại đờn đang khan hiếm người chơi như đờn cò, đờn kìm.

- Xây dựng không gian trình diễn di sản văn hóa phi vật thể của Thành phố; kết nối bảo tàng, di tích với Đờn ca tài tử thành sản phẩm du lịch đặc trưng của Thành phố để phục vụ khách du lịch. Đẩy mạnh đưa di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào trình diễn, giới thiệu, quảng bá tại ít nhất 05 di tích, bảo tàng, điểm du lịch, trung tâm thương mại tiêu biểu của Thành phố.

- Tổ chức liên hoan, hội thi để các tài tử giao lưu, tìm kiếm tài năng trẻ và là cơ sở để giới thiệu xét tặng danh hiệu Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể. Định kỳ hàng năm tổ chức liên hoan, hội thi Đờn ca tài tử cấp xã, phường, đặc khu; định kỳ 02 năm tổ chức liên hoan, hội thi Đờn ca tài tử cấp Thành phố; định kỳ 03 năm tổ chức liên hoan Đờn ca tài tử khu vực Nam bộ.

- Thực hiện chính sách hỗ trợ cho các câu lạc bộ di sản văn hóa phi vật thể, chế độ hỗ trợ nghệ nhân tham gia truyền dạy, lưu truyền, phổ biến di sản văn hóa phi vật thể theo qui định.

- Xây dựng sản phẩm lưu niệm liên quan đến Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố để quảng bá di sản.

- Nâng cao trách nhiệm, nhận thức của cộng đồng về Đờn ca tài tử, từ đó định hướng cho đờn ca tài tử phát triển và tạo cho đờn ca tài tử có vị trí xứng đáng.

5.2. Giải pháp trọng tâm

5.2.1. Giải pháp chung

5.2.1.1. Giải pháp về công tác chỉ đạo điều hành

- Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành trong việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Qua đó, nâng cao hiệu quả công tác quản lý Nhà nước trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể.

- Đẩy mạnh, đổi mới các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, góp phần nâng cao nhận thức của người dân về di sản văn hóa và nhiệm vụ bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đẩy mạnh việc phân cấp quản lý cho địa phương và tăng cường tính chủ động của cơ sở trong việc quản lý di sản văn hóa trên địa bàn.

5.2.1.2. Giải pháp về cơ chế chính sách

- Xây dựng cơ chế, chính sách thu hút nguồn lực xã hội hóa đầu tư cho bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đưa dữ liệu về di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ vào cơ sở dữ liệu dùng chung của lĩnh vực di sản văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh.

- Triển khai có hiệu quả cơ chế, chính sách đãi ngộ đối với các nghệ nhân là những người trực tiếp tham gia vào hoạt động truyền dạy, gìn giữ và bảo vệ và di sản văn hóa phi vật thể theo qui định của Nghị định số 215/2025/NĐ-CP và Nghị định số 308/2025/NĐ-CP của Chính phủ.

- Khen thưởng cho các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Thành phố.

5.2.1.3. Giải pháp về nguồn nhân lực

- Tổ chức bồi dưỡng, tập huấn cho công chức, viên chức, chủ nhiệm câu lạc bộ, cộng đồng chủ thể các kiến thức, kỹ năng liên quan đến công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản, đặc biệt là hoạt động truyền nghề trong cộng đồng.

- Xây dựng chiến lược thu hút nhân tài, các tài năng trẻ để đào tạo, bồi dưỡng tạo nguồn kế cận bảo vệ di sản văn hóa.

- Tạo điều kiện cho cán bộ quản lý di sản văn hóa tại địa phương đi học tập kinh nghiệm nâng cao kiến thức, kỹ năng.

5.2.1.4. Giải pháp về tài chính

- Tăng cường đầu tư kinh phí cho hoạt động truyền dạy và thực hành di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong cộng đồng.

- Đầu tư kinh phí cho việc xây dựng không gian thực hành, điểm trình diễn quảng bá di sản gắn với phát triển du lịch.

5.2.2. Giải pháp cụ thể

5.2.2.1. Nâng cao nhận thức xã hội đối với Đờn ca tài tử

- Triển khai các hoạt động giới thiệu, quảng bá, tuyên truyền về Nghệ thuật Đờn ca tài tử đến mọi tầng lớp xã hội, đặc biệt chú trọng học sinh, sinh viên và công nhân. Thước đo đánh giá hiệu quả hoạt động là sự hiểu biết, yêu thích, ngưỡng mộ, học và biểu diễn loại hình nghệ thuật này.

- Nâng cao kiến thức về văn hóa dân tộc và Đờn ca tài tử bằng nhiều hình thức (tọa đàm, diễn giảng, thuyết trình, tổ chức hội thi,...) đối với lực lượng làm nghệ thuật: nghệ nhân, tài tử, nhạc sĩ, ca sĩ, giáo viên, học sinh, sinh viên... và cán bộ quản lý văn hóa ở các xã, phường, đặc khu. Thước đo đánh giá hiệu quả hoạt động này là nhận thức và hành động đúng với giá trị căn bản và những chuẩn mực của Đờn ca tài tử.

5.2.2.2. Đào tạo, truyền nghề

- Xây dựng kế hoạch đầu tư nghiên cứu, biên soạn tài liệu và đề xuất chương trình giảng dạy Đờn ca tài tử phù hợp với tâm sinh lý và lứa tuổi học sinh từng cấp học: tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông,... Thử nghiệm truyền dạy thí điểm ở một số phường, xã hiện có hoạt động Đờn ca tài tử phát triển mạnh điển hình và tiếp tục nhân rộng ra các phường, xã còn lại. Thử nghiệm truyền dạy ở các trường chuyên nghiệp và các thiết chế văn hóa trên địa bàn thành phố⁸.

- Nghiên cứu việc phổ biến, hướng dẫn Đờn ca tài tử trên làn sóng truyền hình, phát thanh và trên mạng internet.

- Nghiên cứu phục hồi tính hát cương trong cộng đồng giúp cho đờn ca tài tử tồn tại theo đúng tính chất của nó mà không bị bó buộc trong các bài bản cố định.

- Tổ chức hội thi để phát hiện, tìm kiếm tài năng trẻ tuổi và tổ chức bồi dưỡng, đào tạo chuyên sâu để có đội ngũ kế thừa Đờn ca tài tử trẻ tuổi, có kiến thức chuẩn mực, vững vàng, có tâm huyết và có năng lực chuyên môn giỏi.

- Hướng dẫn và tạo điều kiện thuận lợi cho các lực lượng truyền dạy Đờn ca tài tử được hưởng chính sách, chế độ theo qui định của Nghị định số 215/2025/NĐ-CP và Nghị định số 308/2025/NĐ-CP.

5.2.2.3. Nghiên cứu khoa học

- Triển khai toàn diện, đồng bộ công tác kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn Thành phố theo qui định của Thông tư số 04/2025/TT-BVHTTDL ngày 13 tháng 5 năm 2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định về kiểm kê di sản văn hóa, công bố Danh mục kiểm kê di sản văn hóa; đưa thêm, di dời, thay đổi hiện vật trong di tích; phân loại di vật, cổ vật; kho bảo quản di sản tư liệu; di sản văn hóa hạn chế sử dụng, khai thác và hướng dẫn việc khai thác, sử dụng cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hóa.

- Trên cơ sở kết quả kiểm kê và phỏng vấn chuyên gia, tiến hành phân tích, đánh giá thực trạng những tồn tại và hạn chế, đề xuất giải pháp cho hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản Đờn ca tài tử; ứng dụng các thành tựu khoa học kỹ thuật nhằm tạo hiệu quả cho việc nghiên cứu khoa học, truyền dạy và quảng bá Đờn ca tài tử.

- Khảo sát và đánh giá thật sát đúng chất lượng giảng dạy ở các lò dạy nhạc Tài tử, các thiết chế văn hóa đang tổ chức truyền dạy, các trường chuyên nghiệp đang đào tạo, các cá nhân mở lớp,... trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh.

⁸ Trường Đại học Văn hóa thành phố, trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh Thành phố, trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Thành phố, Nhà Văn hóa Thanh niên, Nhà Văn hóa Phụ nữ, Nhà Văn hóa Sinh viên, hệ thống các Nhà thiếu nhi (Nhà Thiếu nhi Thành phố, Nhà thiếu nhi phường, xã), Cung Văn hóa Lao động, Trung tâm cung ứng dịch vụ văn hóa – thể thao của 168 phường, xã, ở các khu chế xuất, khu công nghiệp.

5.2.2.4. Tổ chức, phát triển lực lượng và nâng cao chất lượng sinh hoạt Đờn ca tài tử

- Củng cố, nâng cao chất lượng nghệ thuật cho các câu lạc bộ, ban, nhóm Đờn ca tài tử; duy trì lịch hoạt động thường kỳ; hỗ trợ điều kiện vật chất từ ngân sách, đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa, vận động doanh nghiệp hỗ trợ để các tổ chức hoạt động Đờn ca tài tử thuận lợi trong truyền dạy, biểu diễn và quảng bá.

- Đưa các hội thi, liên hoan Đờn ca tài tử đi vào thực chất để các câu lạc bộ, người đam mê đờn ca tài tử có dịp học hỏi, giao lưu hơn là thi thố, bắt chước như hiện nay.

5.2.2.5. Tổ chức liên hoan, hội thi và trình diễn Đờn ca tài tử định kỳ

- Tổ chức liên hoan, hội thi Đờn ca tài tử định kỳ theo từng cấp; đổi mới hình thức thể hiện và nâng cao chất lượng nội dung để thu hút giới trẻ tham gia rộng rãi; đồng thời nâng cao trình độ nghệ thuật Đờn ca ngày càng điều luyện cho các nghệ nhân, tài tử đang hoạt động ở các địa phương.

- Phối hợp giữa các cơ quan nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp, các tổ chức văn hóa trong và ngoài nước để tổ chức trình diễn, giao lưu Đờn ca tài tử.

- Liên kết giữa các cơ sở đào tạo nghệ thuật chính quy với nhau và với các câu lạc bộ, ban, nhóm, trung tâm cung ứng dịch vụ văn hóa – thể thao để tổ chức trình diễn định kỳ.

- Duy trì sinh hoạt thường kỳ ở các câu lạc bộ, các thiết chế văn hóa xã, phường, đặc khu; khu chế xuất, khu công nghiệp và các tụ điểm giao lưu để người dân có điều kiện tham gia.

5.2.2.6. Sáng tạo bài bản

- Tổ chức trại sáng tác, hội thi sáng tác lời mới cho các bài bản nhạc cổ gắn với đặc điểm văn hóa, kinh tế, xã hội của Thành phố, trong đó chú ý phù hợp với các đối tượng học sinh để tạo sự lan tỏa.

- Đề cao sự sáng tạo, cải tiến làm cho Đờn ca tài tử hay và đẹp hơn như: cách dàn dựng, phong cách trình diễn, cải tiến nhạc cụ, sáng tạo những bản nhạc Tài tử mới,... nhằm thu hút, làm phong phú thêm di sản văn hóa Đờn ca tài tử và giúp Đờn ca tài tử thâm nhập vào nhiều đối tượng, nhất là giới trẻ.

5.3. Phân công tổ chức thực hiện

5.3.1. Sở Văn hóa và Thể thao

- Xây dựng Đề án quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2026-2030, định hướng đến năm 2035.

- Khảo sát, thống kê lại toàn bộ số lượng câu lạc bộ, nguồn nhân lực, tài liệu, nhạc cụ, trang phục, kế hoạch hoạt động, nội dung sinh hoạt, việc thực hành, truyền dạy Đờn ca tài tử trên địa bàn Thành phố hiện nay, những thuận lợi và khó khăn, vai trò của các nghệ nhân, tài tử ca, tài tử đờn trong việc bảo vệ di sản của cộng đồng mình và sự tham gia của cơ quan nhà nước, các tổ chức (chính trị xã hội và phi chính phủ), nhà nghiên cứu, cộng đồng khác.

- Suu tầm, thu thập những di sản văn hóa vật thể có liên quan đến Nghệ thuật Đờn ca tài tử hiện cộng đồng đang lưu giữ để có kế hoạch quản lý, thực hiện quảng bá, giới thiệu đến công chúng.

- Thực hiện số hóa toàn bộ các tư liệu, tài liệu, nhạc cụ, trang phục, băng đĩa về quá trình hình thành và phát triển của Nghệ thuật Đờn ca tài tử tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Xây dựng không gian trình diễn đúng với tính chất đa dạng, phong phú và độc đáo của Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Tổ chức các buổi nói chuyện chuyên đề về Nghệ thuật Đờn ca tài tử với sự tham gia của chuyên gia, nghệ nhân, nhà quản lý để tuyên truyền, định hướng hoạt động bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể cho phù hợp.

- Mời chuyên gia trong và ngoài nước tập huấn cho chuyên viên phụ trách văn hóa – xã hội, viên chức bảo tàng, chủ nhiệm câu lạc bộ, cộng đồng chủ thể đối với bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể nói chung, Nghệ thuật Đờn ca tài tử nói riêng và trách nhiệm của cộng đồng chủ thể trong việc bảo vệ di sản văn hóa của cộng đồng.

- Đưa di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử vào trình diễn, giới thiệu, quảng bá tại di tích, bảo tàng, trung tâm thương mại, phố đi bộ, tàu du lịch và đưa vào quy hoạch phát triển kinh tế đêm của Thành phố.

- Phối hợp nghệ nhân, người thực hành di sản thực hiện các chương trình, dự án tập huấn, truyền dạy, thực hành trong và ngoài cộng đồng để bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử trong cộng đồng.

- Xây dựng website giới thiệu về nghệ thuật truyền thống của Thành phố, trong đó có Nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Thực hiện bài viết, hoạt động tuyên truyền về di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố trên các trang báo, tạp chí, thực hiện trưng bày chuyên đề, trưng bày lưu động, nói chuyện chuyên đề,...

- Định kỳ tổ chức liên hoan Đờn ca tài tử cấp Thành phố và khu vực Nam bộ.

- Tổ chức các chương trình giới thiệu về nghệ thuật truyền thống của Thành phố, trong đó có Đờn ca tài tử.

- Thực hiện số hóa toàn bộ tư liệu, tài liệu, hiện vật, hình ảnh, trang phục, nhạc cụ,... liên quan đến di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố và đưa vào cơ sở dữ liệu dùng chung của Thành phố.

- Xây dựng sản phẩm lưu niệm liên quan đến Nghệ thuật Đờn ca tài tử của Thành phố để quảng bá di sản.

- Tổ chức đoàn học tập trao đổi thông tin, kinh nghiệm giữa các nghệ nhân, nhà quản lý trong và ngoài nước.

5.3.2. Sở Giáo dục và Đào tạo

- Xây dựng giáo trình giảng dạy về Đờn ca tài tử phù hợp với thực tế và đưa vào giảng dạy tại các trường học phù hợp. Tổ chức tập huấn cho đội ngũ giáo viên giảng dạy tại các trường.

- Tiếp tục đẩy mạnh Nghệ thuật Đờn ca tài tử qua các đợt Hội diễn văn nghệ và các hoạt động văn hóa văn nghệ của ngành Giáo dục và Đào tạo và các cơ sở giáo dục trên địa bàn Thành phố.

- Xây dựng mô hình “Trường học di sản” để giới thiệu các loại hình di sản văn hóa phi vật thể đến với học sinh.

5.3.3. Sở Du lịch

- Xây dựng các tour du lịch chuyên sâu giới thiệu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ.

- Vận động các khách sạn lớn trên địa bàn Thành phố dành không gian giới thiệu về Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ.

5.3.4. Đài Phát Thanh và Truyền hình Thành phố

- Mở rộng quy mô tổ chức cuộc thi và chương trình về Đờn ca tài tử ở các khu vực ngoài trời tại Thành phố Hồ Chí Minh (Phố đi bộ Nguyễn Huệ, Công viên bờ sông Sài Gòn, ...) để tuyên truyền, quảng bá Nghệ thuật Đờn ca tài tử đến với Nhân dân, các du khách trong và ngoài nước.

- Duy trì tổ chức cuộc thi “Bông Lúa Vàng” tăng cường thêm mảng truyền hình của Đài mới nhằm đa dạng hóa truyền thông và tăng hiệu ứng thu hút thêm nhiều bạn nghe, xem đài, tạo sân chơi cho giới mộ điệu cũng như góp phần duy trì di sản văn hóa phi vật thể.

- Duy trì vệt chương trình cổ nhạc, dạy hát các bài bản Tổ và các bài bản nhỏ thường sử dụng trong đờn ca tài tử và sân khấu, tạo nhiều khoảng truyền thông trên các sóng phát thanh, truyền hình nhằm thu hút người nghe đặc biệt giới trẻ góp phần khơi gợi sở thích, tạo thói quen thưởng thức ca nhạc truyền thống đặc sắc của dân tộc.

5.3.5. Ủy ban nhân dân các phường, xã và đặc khu

- Xây dựng chính sách đầu tư, phát triển, nâng chất các câu lạc bộ Đờn ca tài tử.

- Tổ chức hội thi Đờn ca tài tử định kỳ đúng với thực chất để tạo sân chơi cho những người yêu mến Đờn ca tài tử và tìm kiếm tài năng trẻ để đào tạo, phát triển.

- Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, biểu diễn Đờn ca tài tử phục vụ Nhân dân và du khách.

- Thực hiện chính sách hỗ trợ cho các câu lạc bộ di sản văn hóa phi vật thể, chế độ hỗ trợ nghệ nhân tham gia truyền dạy, lưu truyền, phổ biến Đờn ca tài tử theo đúng qui định.

- Phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức các hoạt động truyền dạy về Đờn ca tài tử cho các em học sinh.

- Phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao thực hiện công tác kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn và các hoạt động khác có liên quan.

Sở Văn hóa và Thể thao kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- Cục Di sản văn hóa;
- Ủy ban nhân dân thành phố;
- Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy;
- Bà Trần Thị Diệu Thúy – PCT UBND TP;
- BGĐ Sở VH&TT;
- Ban VH-XH HĐNDTP;
- Văn phòng UBNDTP; VP HĐNDTP;
- UBND 168 phường, xã, đặc khu;
- Phòng VH-XH 168 phường, xã, đặc khu;
- Sở GD&ĐT, Đài PT&THTP;
- Các phòng chuyên môn trực thuộc Sở VH&TT;
- Lưu: VT, P.DSVH (Ngt-02b).

} (để báo cáo)

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Minh Nhựt